

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Національна Асамблея
людей з інвалідністю
України

Проект USAID
«ГОВЕРЛА»

РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИРІШЕННЯ ТИПОВИХ ПРОБЛЕМ З ДОСТУПНІСТЮ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДЛЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ТА ІНШИХ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

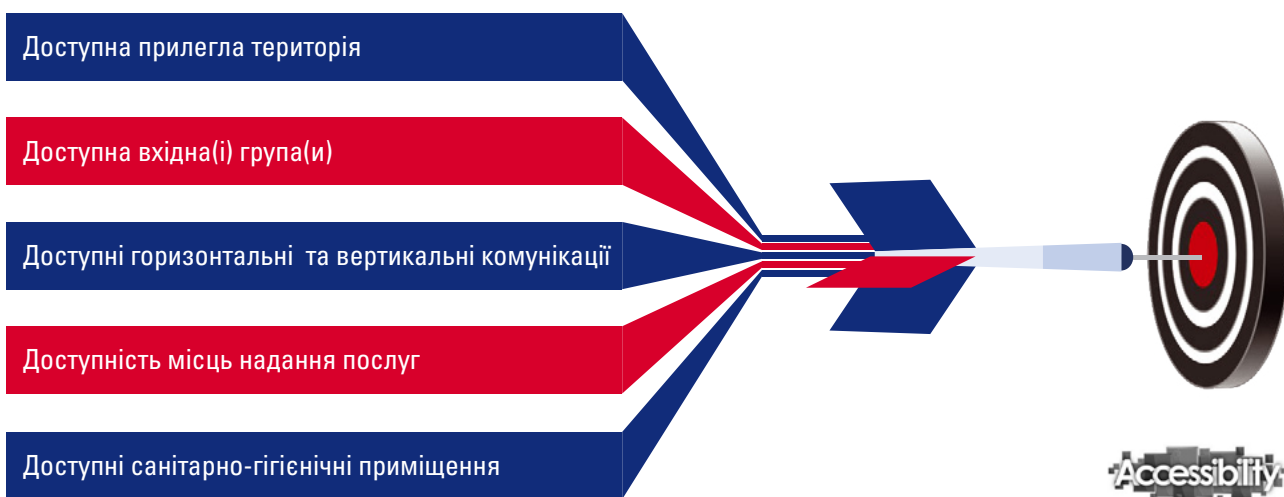
Створені за результатами досліджень шести закладів охорони здоров'я, які проводились Національною Асамблеєю людей з інвалідністю України в рамках проєкту «Інклюзивні реабілітаційні послуги», що став можливим завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та щирій підтримці американського народу через Проєкт USAID «ГОВЕРЛА».

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ПРИЛЕГЛА ТЕРИТОРІЯ.....	5
2. ВХІДНА(І) ГРУПА(И).....	6
3. ГОРИЗОНТАЛЬНІ ТА ВЕРТИКАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ.....	7
4. МІСЦЯ НАДАННЯ ПОСЛУГ	13
5. САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНІ ПРИМІЩЕННЯ	15
6. ІНШЕ.....	18

ВСТУП

Доступність об'єкта для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення – комплексне поняття, що складається з елементів, які, в свою чергу, мають відповідати вимогам з доступності. Доступний об'єкт можна поділити на окремі елементи.

Керуючись цим принципом поділу об'єкта на елементи, розглянемо типові проблеми та приклади їх вирішення за результатами досліджень шести закладів охорони здоров'я.

По суті, всі вони аналогічні для інших об'єктів – не лише медичного, а й громадського призначення.

ТИПОВІ ПРОБЛЕМИ ТА ПРИКЛАДИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

1. ПРИЛЕГЛА ТЕРИТОРІЯ

Нормативна вимога (п. 5.4.1 ДБН В.2.2-40:2018)

На відкритих індивідуальних автостоянках слід виділяти не менше ніж 10 % місць (але не менше одного місця) для транспорту осіб з інвалідністю. Ці місця мають позначатися дорожніми знаками та горизонтальною розміткою відповідно до Правил дорожнього руху з піктограмами міжнародного символу доступності.

Місця для паркування особистого автотранспорту осіб з інвалідністю або транспорту, яким користуються особи з інвалідністю, рекомендується розміщувати поблизу входу, але не далі ніж 50 м. Ширина зони для паркування автомобіля особи з інвалідністю повинна бути не менше ніж 3,5 м.

Розміри паркувальних місць, розташованих паралельно до бордюру, повинні забезпечувати доступ до задньої частини автомобіля, щоб використовувати пандус або підйомний пристрій. З місця паркування рекомендується передбачати безперешкодний доступ до тротуару.

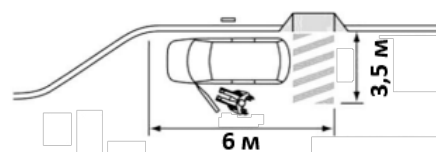
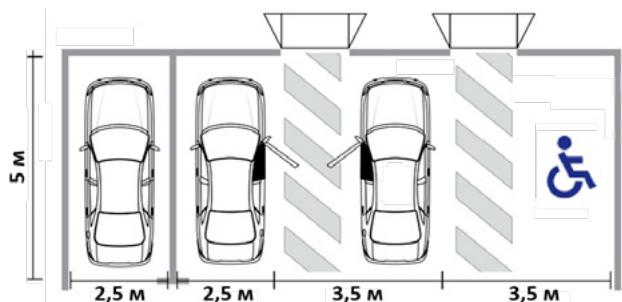

ПРОБЛЕМА

Відсутні облаштовані місця для паркування (у тому числі для автотранспорту, яким користуються люди з інвалідністю або яким їх перевозять)

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

← Знаки

Піктограма →

Приклад

2. ВХІДНА(І) ГРУПА(И)

Нормативна вимога (п. 6.1.2 ДБН В.2.2-40:2018)

Безперешкодний доступ з ґанку до приміщень першого поверху й ліфтового холу забезпечується влаштуванням пандусів.

Нормативна вимога (п. 5.3.1 ДБН В.2.2-40:2018)

Ухил відкритих пандусів на шляхах руху і біля входу до будівлі не повинен перевищувати 8 % (1:12). Для розрахунку максимального ухилу і довжини пандуса слід керуватися додатком Д ДБН В.2.2-40:2018.

Ширина пандуса в просвіті повинна бути не менше ніж 1,2 м за одnobічним рухом та 1,8 м – за двобічним. Максимальна висота одного підйому відкритого пандуса на шляхах руху не повинна перевищувати 0,8 м. Після кожного підйому необхідне влаштування горизонтальних майданчиків глибиною не менше ніж 1,5 м.

Пандуси, а також перепади висот понад 0,3 м повинні мати з обох боків поручні. Не допускається встановлення накладних протиковзких планок на поверхні пандусів, також неприпустимим є скидання атмосферних опадів із даху або системою водовідведення на похилу площину.

Нормативна вимога (п. 5.3.2 ДБН В.2.2-40:2018)

Відкриті пандуси на шляхах руху повинні мати двобічну огорожу з поручнями на висоті 0,7 м і 0,9 м.

Поверхня відкритих пандусів на шляхах руху повинна бути шорсткою, чітко маркована кольором або фактурою, контрастною відносно суміжних горизонтальних поверхонь.

ПРОБЛЕМА

Недоступність вхідної групи

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

Нормативна вимога (п. 6.1.2 ДБН В.2.2-40:2018)

У разі неможливості влаштування пандуса слід застосовувати розумне пристосування у вигляді піднімальних пристроїв.

ПРОБЛЕМА

Недоступність вхідної групи

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

Вертикальний підймальний пристрій

3. ГОРИЗОНТАЛЬНІ ТА ВЕРТИКАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Нормативна вимога (п. 8.4.2.4 ДБН В.2.2-40:2018)

Виокремлення контрастним кольором сходів (зовні або всередині об'єкта) відбувається за відсутності природного (стандартного) кольорового виділення. Контрастна смуга наноситься по краю на першу та останню сходинки сходового маршруту по всій ширині. Горизонтальна площа сходинки маркується смугою завширшки не менше ніж 0,10 м, вертикальна площа сходинки (підсходинки) – смугою заввишки не менше 0,05 м. Смуга наноситься на інші сходинки за умови, що ширина, глибина чи висота сходинок різняться.

Нормативна вимога (п. 5.2.3 ДБН В.2.2-40:2018)

З обох боків сходи повинні мати поручні на висоті 0,7 м і 0,9 м. Відстань від бічної стіни повинна бути не менше ніж 0,04 м у місцях кріплення поручня, діаметр труби поручня – 0,035 – 0,045 м. За ширини сходів 2,5 м і більше слід додатково передбачати розділові поручні.

Нормативна вимога (п. 6.3.2.5 ДБН В.2.2-40:2018)

Завершальні частини поручнів повинні мати продовження по горизонталі на 0,3 м – як вгору, так і вниз.

Нормативна вимога (п. 6.3.1.2 ДБН В.2.2-40:2018)

Сходи повинні бути рівними, суцільними, з підсходишками (лицьова вертикальна частина сходинки), із шорсткуватою поверхнею. Край сходинки не має виступати за рівень підсходишки. Поперечний ухил зовнішніх сходинок повинен бути в межах 1 – 2 %. Ширина проступів сходів повинна бути не менше ніж 0,30 м, а висота підйому сходинок – не більше ніж 0,15 м. Ухили сходів мають бути не більше ніж 1:2. Ребро сходинок повинно мати заокруглення радіусом не більше за 0,02 м. Бічні краї сходинок, не дотичні до стін, повинні мати бортики не менше ніж 0,02 м.

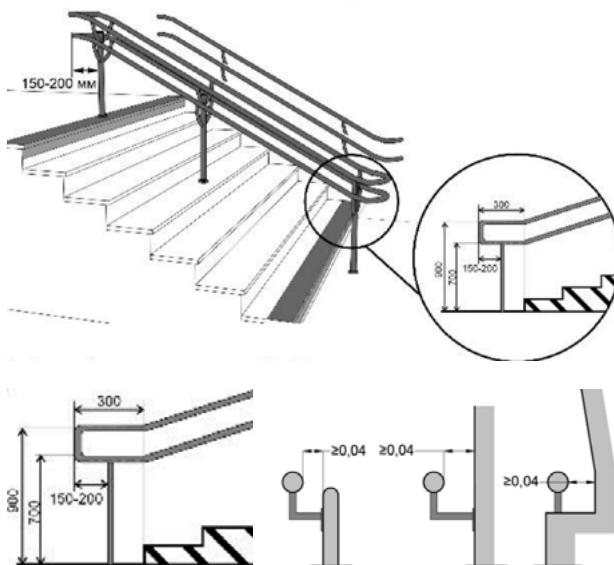
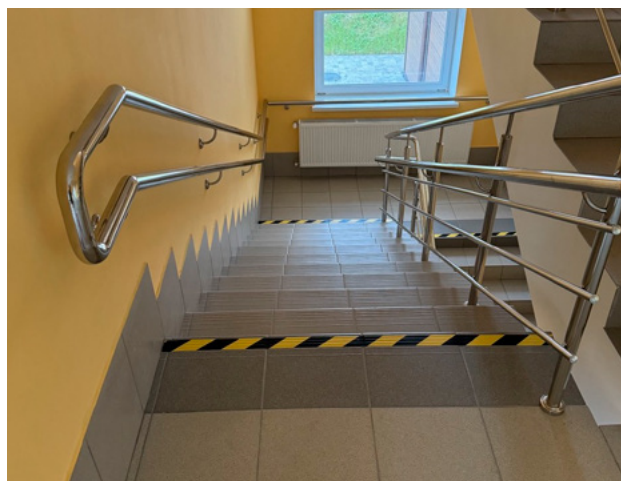

ПРОБЛЕМА

Часткове руйнування, відсутнє маркування сходів та поручні внутрішніх сходів, як правило, тільки з одного боку

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

Нормативна вимога (п. 8.4.2.4 ДБН В.2.2-40:2018)

Позначення контрастним кольором відбувається за відсутності природного (стандартного) кольорового виділення на таких елементах:

- ✓ пішохідні шляхи, наземні обмежувачі руху транспорту, шлагбауми, стовпи та колони, бордюрний камінь на пішохідному шляху, початок / закінчення штучного підвищення (пониження) пішохідного шляху, інші перешкоди;
- ✓ пандуси (початок та закінчення за відсутності попереджувальних ТС);
- ✓ дверні прорізи. У нижній частині дверей по всій ширині нанесено смугу заввишки 0,20 – 0,40 м, а на дверний косяк (одвірок) по всій висоті – смуга завширшки 0,05 – 0,10 м;
- ✓ пороги;
- ✓ інші перешкоди, шляхи руху (колони, відкриті прорізи, обмежувачі руху транспорту, інформаційні стояки, елементи обладнання для придбання / отримання товарів, інформації чи послуг, декоративні конструкції, навісні перешкоди, стелі).

Нормативна вимога (п. 6.4.6 ДБН В.2.2-40:2018)

Вимикачі та розетки в приміщеннях слід передбачити на висоті 0,8 м від підлоги. Зазначені елементи електричного обладнання повинні бути виділені контрастним кольором.

Нормативна вимога (п. 6.2.2 ДБН В.2.2-40:2018)

Ширина просвіту дверей приміщень має бути не менше ніж 0,9 м. Внутрішні просвіти дверей не повинні мати порогів і перепадів висот підлоги. Пороги входних дверей не повинні перевищувати 0,02 м.

ПРОБЛЕМА

Відсутнє маркування перешкод (кутів), непомітні вимикачі світлових приладів

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

Приклад можливого маркування та контрастного кольорового співвідношення

ПРОБЛЕМА

Відсутнє маркування дверей

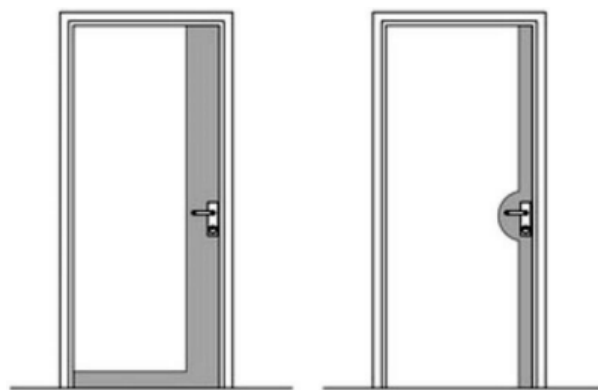
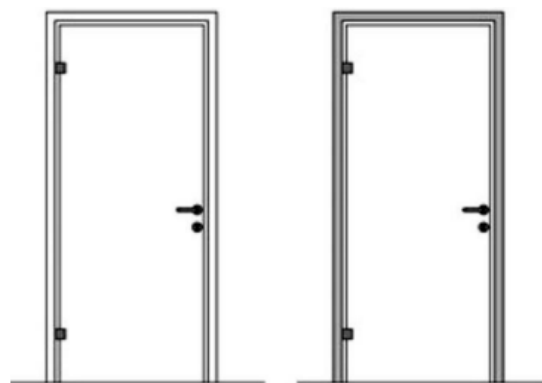
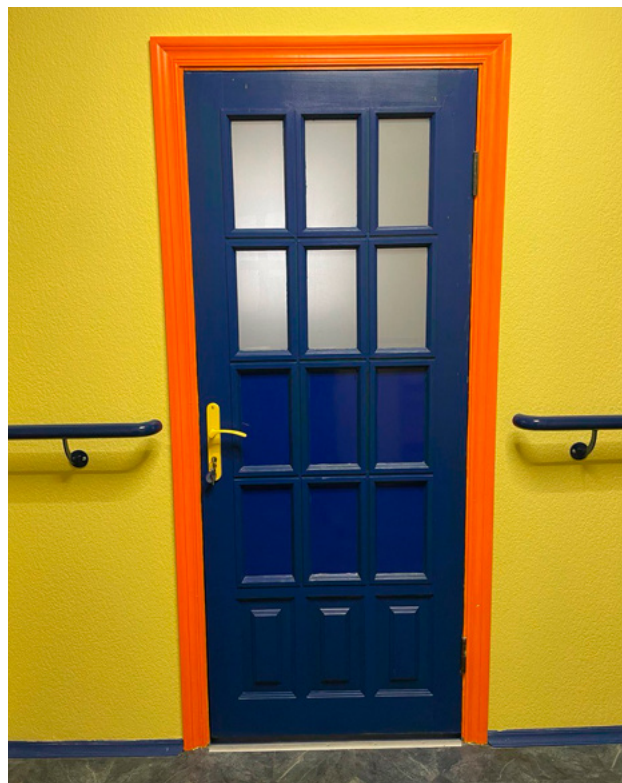

Ширина дверей у простві менша ніж 0,9 м

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

Приклад можливого маркування та контрастного кольорового співвідношення

ПРОБЛЕМА

Наявні пороги у дверей

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

Такі пороги без проблем можна прибрати та нанести кольорове контрастне маркування

Нормативна вимога (п. 8.1.1 ДБН В.2.2-40:2018)

Доступне середовище повинно бути забезпечене засобами безпеки, орієнтування, отримання інформації, у тому числі для осіб із порушеннями зору.

ПРОБЛЕМА

Відсутність комплексного підходу до забезпечення засобами безпеки, орієнтування, отримання інформації

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ**1**

ЗАЛ

СЕКТОР ІНФОРМУВАННЯ ТА ОЧІКУВАННЯ

- Рецепція
- Місце самообслуговування
- Термінал електронної черги
- Термінал для оплати

2

ЗАЛ

СЕКТОР ПРИЙОМУ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ

- Прийом документів
- Видача готових довідок
- Секретар ради
- Ігровий простір

3

ЗАЛ

СЕКТОР ОБСЛУГОВУВАННЯ

- Офіцер громади
- Служба у справах дітей
- Службове приміщення
- Зона санвузлів

Нормативна вимога (п. 8.3.7 ДБН В.2.2-40:2018)

Мнемосхеми повинні містити основну інформацію, яка сприятиме самостійній навігації (орієнтуванню) на об'єкті чи прилеглій території. На мнемосхемі необхідно відображати у тактильному вигляді та шрифтом Брайля план (схему) поверхів будівлі, евакуації, прилеглої території (за наявності) та окремих локацій об'єкта. Місце знаходження мнемосхеми повинно бути у доступному та зрозумілому для МГН місці, переважно біля входу / виходу до будівлі (об'єкта), а також розташування пожежобезпечних зон.

ПРОБЛЕМА

План евакуації в більшості недоступний для людей з порушеннями зору

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

Використання мнемосхем замість класичних планів

Поліклінічне відділення КНП «Роздільнянська БПЛ»

Нормативна вимога (п. 8.3.3 ДБН В.2.2-40:2018)

Інформаційні тактильні таблички повинні дублювати текстову інформацію у тактильному вигляді плоско друкованого тексту та шрифтом Брайля. Порядок і правила застосування шрифту Брайля на інформаційних вказівниках слід виконувати згідно з вимогами ДСТУ ISO 17049.

Нормативна вимога (п. 8.3.5 ДБН В.2.2-40:2018)

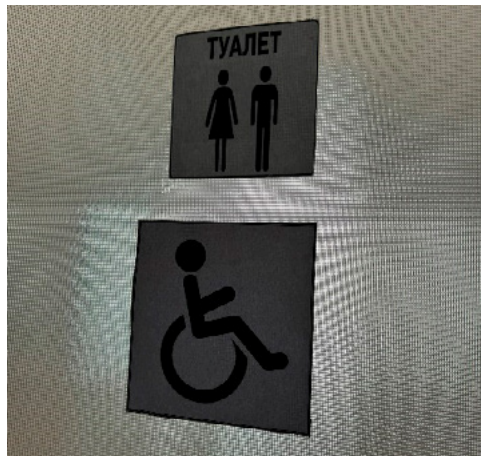
Внутрішні тактильні таблички зазвичай розміщують на першому поверсі, у холах, вестибюлях та інформають про об'єкти і послуги, що надаються.

Таблички з номером кабінету та його призначенням повинні бути розміщені на висоті 1,2 – 1,5 м і на відстані 0,3 м відносно дверей.

ПРОБЛЕМА

Ці інформаційні таблички не є нормативними. Місце їх розміщення не відповідає вимогам будівельних норм

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

4. МІСЦЯ НАДАННЯ ПОСЛУГ

Нормативна вимога (п. 6.2.21 ДБН В.2.2-10:2022)

Місця, де відбувається комунікація між відвідувачами та персоналом (довідка, реєстратура, гардероб, касове вікно, медичний пост тощо), повинні бути доступними для всіх категорій користувачів. Рекомендується облаштовувати відповідні місця у двох рівнях із такими параметрами:

- ✓ перший рівень із висотою 0,75 м – 0,80 м та вільним простором поруч не менше ніж 1,5 м від місця комунікації для маневрування користувачів;
- ✓ другий – із висотою 0,95 м – 1,10 м.

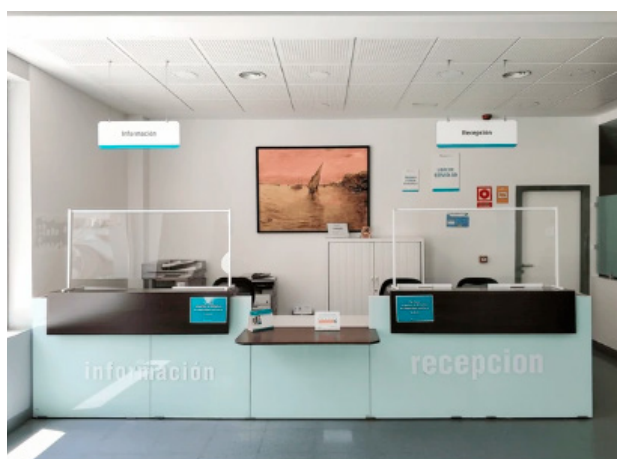

ПРОБЛЕМА

Відсутність пониженої ділянки стійки

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

Нормативна вимога (п. 7.2.2 ДБН В.2.2-40:2018)

За наявності декількох ідентичних місць (приладів, пристроїв) обслуговування відвідувачів 5 % їхньої загальної кількості, але не менше 1 %, повинні бути спроектовані так, щоб ними могла скористатися особа з інвалідністю.

ПРОБЛЕМА

Оглядові крісла, кушетки нерегульовані по висоті

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

Замінити хоча б частину на регульовані по висоті

Нормативна вимога (п. 7.2.2 ДБН В.2.2-40:2018)

За наявності декількох ідентичних місць (приладів, пристроїв) обслуговування відвідувачів 5 % їхньої загальної кількості, але не менше 1 %, повинні бути спроектовані так, щоб ними могла скористатися особа з інвалідністю.

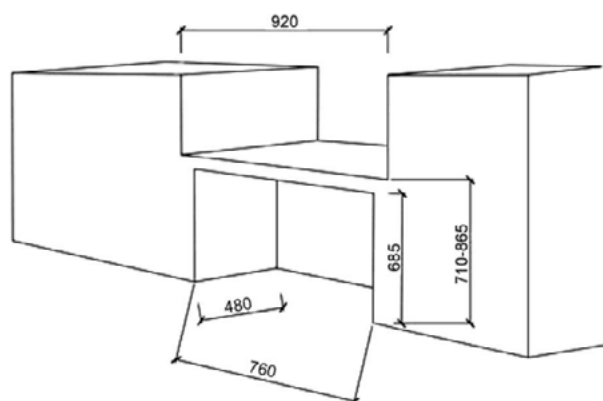
ПРОБЛЕМА

Відсутній вільний простір для ніг під стільницею

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

Передбачити вільний простір під стільницею

5. САНІТАРНО-ГІГІЄНІЧНІ ПРИМІЩЕННЯ

Нормативна вимога (п. 6.3.2 ДБН В.2.2-10:2022)

У закладах охорони здоров'я необхідно влаштовувати універсальне санітарно-гігієнічне приміщення, яке відповідає вимогам ДБН В.2.2-40.

Нормативна вимога (п. 6.3.3 ДБН В.2.2-10:2022)

При палатах, у тому числі палатах ізоляції пацієнтів, влаштовується санітарно-гігієнічне приміщення із зоною для душу, розраховане, зокрема, для заїзду і маневрування в ньому осіб, які пересуваються на кріслах колісних. Таке приміщення повинно бути обладнане умивальником, унітазом, душовим трапом для зливання води на одному рівні з підлогою та тривожною сигналізацією. При реконструкції допускається влаштування душового піддона розміром не менше ніж 0,9 м x 0,9 м замість душового трапу.

Зона для душу має бути обладнана елементами доступності для осіб з інвалідністю (поручнями, відкидними сидіннями тощо) відповідно до ДБН В.2.2-40.

Нормативна вимога (п. 6.3.4 ДБН В.2.2-10:2022)

У закладах охорони здоров'я, що надають медичну допомогу в стаціонарних умовах, розміщують санітарно-гігієнічне приміщення (з розрахунку одне на структурний клінічний підрозділ) із розширеними функціями. Таке приміщення призначене для надання послуг пацієнтам, які потребують допомоги працівників закладу охорони здоров'я та/або особи, що їх супроводжує.

Приміщення повинно бути розраховане на можливість заїзду та маневрування багатофункціонального ліжка із пацієнтом і обладнане кушеткою / ліжком для миття пацієнтів, зоною для душу із душовим трапом для зливання води на одному рівні з підлогою (у разі реконструкції допускається без зони для душу), умивальником, унітазом. До кушетки додатково має бути підведений змішувач із душем, трапом на підлозі, тривожною сигналізацією.

Також приміщення має бути обладнане елементами доступності для осіб з інвалідністю згідно з ДБН В.2.2-40 – поручнями, штангами, відкидними сидіннями. Додатково можливе обладнання стельовим або мобільним підймальним пристроєм.

ПРОБЛЕМА

Санітарно-гігієнічні приміщення мають проблеми з доступністю (особливо зона для душу)

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

Облаштувати універсальне санітарно-гігієнічне приміщення із зоною для душу врівень з підлогою

Перед унітазом необхідно передбачити зону для маневрування крісла колісного (1,3 – 1,5 м). У приміщенні слід передбачити унітаз (завишки без кришки 0,40 – 0,48 м) з функцією біде або гігієнічним душем та умивальник, раковина якого кріпиться так, щоб знизу був простір 0,70 м, а верхня площина була на висоті 0,80 – 0,85 м від підлоги. Для відведення води в підлозі слід передбачити трап. Унітаз та умивальник облаштовуються поручнями (бажано відкидними) на висоті верхнього поруччя 0,8 м (для умивальника поручень має бути на 1 – 2 см вище від раковини). Відстань між осями поручнів 0,6 – 0,7 м (для широкого умивальника ця відстань може бути більшою, але має бути просвіт 0,04 м між умивальником та поручнем для обхвату поручня рукою).

Нормативна вимога (п. 11.6 ДБН В.2.2-40:2018)

Раковина умивальника кріпиться так, щоб знизу був простір 0,70 м, а верхня площина була на висоті 0,80 – 0,85 м від підлоги.

ПРОБЛЕМА

Підставка під рукомийником заважає користувачам на кріслах колісних

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

Забезпечити вільний простір під рукомийником (0,70 м по висоті у просвіті)

Нормативна вимога (п. 11.10 ДБН В.2.2-40:2018)

Крани змішувачів слід передбачати важільного типу.

ПРОБЛЕМА

Кранами складно скористуватись деяким особам з інвалідністю

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

Встановити крани важільного типу

6. ІНШЕ

Забезпечення інформаційної доступності

ПРОБЛЕМА

На вебсайті закладу відсутня інформація про стан доступності закладу, а саме – які заходи з цього питання реалізовані

404

Not Found

The resource requested could not be found on this server!

ВАРІАНТ ВИРІШЕННЯ

Розмістити на вебсайті закладу окремий розділ «Доступність (Безбар'єрність)» для висвітлювання інформації, яким чином забезпечується доступність закладу (об'єкта)

**НАЦІОНАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ЛЮДЕЙ
З ІНВАЛІДНІСТЮ УКРАЇНИ**

01054, м. Київ, вул. Рейтарська, 8/5А, к. 110
Телефон: +380 44 279 6182
E-mail: office-naiu@ukr.net
Сайт: www.naiu.org.ua